

FIKRA PEVU

fikrapevu

@fikrapevu

@fikrapevu

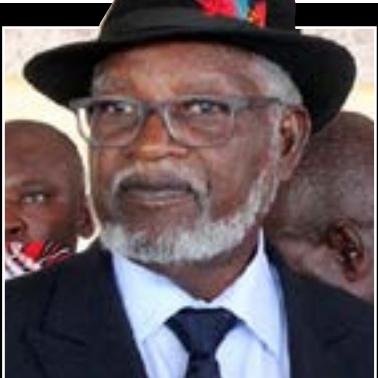
Tovuti: www.fikrapevu.co.tz | ISSN 3456-17 Toleo Na.16 Fikra Pevu Jumatatu Februari 10, 2025 Bei Tsh. 1,000 | Ksh. 100

Dk. Biteko awalingania Waislamu kuhifadhi Qur'aan Tukufu

UK 2

- >> Awaasa Waislamu kuyaenzi mashindano ya Qur'aan
- >> Ampongeza Sheikh Kishk, Mashindano kufanyika Machi 16

UK 3

**Buriani
Sam Nujoma
1929-2025**

**Shida ya
maji Tabata,
Segerea,
sasa basi**

UK 2

Bodi wakala wa vipimo wampongeza Dk.Samia UK 3

Dk.Biteko awalingania Waislamu

Na Mwandishi Wetu

NAIBU Waziri Mkuu na Waziri wa Nishati,Dkt. Doto Biteko amewaasa waislamu nchini kuendelea kumcha Mungu na kutenga muda wa kujifunza na kuisoma Qur'aan Tukufu ambayo itawafunza mambo mema yaliyoolekezwa na Mwenyezi Mungu.

Dkt. Biteko amesema hayo jana iijini Dar es salaam wakati akizindua Mashindano Makubwa zaidi ya Qur'aan Tukufu Ulimwenguni 2025.

"Nawaomba msivunjike moyo akitoea mwenye tafsiri tofauti nyie msivunjike moyo wala kukatishwa tamaa bali mfanye mashindano haya yawe kinara na kuutangaza uislamu katika ulimwengu," amesema Dkt. Biteko.

Pia amewahimiza kumombwa Mungu ili Qur'aan iwananyue na isiwabwage katika shughuli mbalimbali wanazofanya kama kaulimbiu ya mwaka huu inavyosema " Qur'aan ikunyanyue,

Isikubwage".

Alisema,Qur'aan inatoa funzo kwa watu na kuwa waasisi wake waliyaanzisha kwa ngazi ya madrasa lakini baadaye kutowana na umuhimu wake yakavutia wengi zaidi na kuwa mashindano ngazi ya mtaa, kata, wilaya, mkoahadi kuwa ya Afrika Mashariki, Bara la Afrika na kisha kufikia ngazi ya kuwa mashindano ya Ulimwenguni.

Mashindano haya mbaali na kuwa yanachocha usomaji wa Qur'aan Tukufu na hivyo kujenga uelewa wa hofu ya Mwenyezi Mungu

lakini pia yanaatazunga Tanzania katika taswira chanya," amebainisha Dkt. Biteko.

Alisema,kuwa Nabii Musa aliwalingania watu wake kwa kutumia muongozo kutoka katika Taurati, Nabii Daudi yeeye akatumia Zaburi, Nabii Issa (Yesu) akatumia Injili na Mtume Muhamad swalla illahu alayhi wasallam akatumia Qur'aan tukufu kwa Mabara yote ya Ulimwengu , amesema Sheikh Kishk

Akizungumza kwa niaba ya Mufti Mkuu wa Tanzania, Sheikh Ali Ngerekuwa alisema kuwa Mufti Mkuu yupo tayari kushirikiana na taasisi mbalimbali ikiwemo ya Ali- Hikma katika kutekeleza shughuli zao.

Wassira aishika pabaya Chadema

Na Mwandishi Wetu

MAKAMU Mwenyeekiti wa Chama Cha Mapinduzi (CCM) Tanzania Bara, Stephen Wasira amevionya vyama upinzani kuacha kutumia vijana kutoka mkoani Mara kama nguvu kazi ya kufanya vurugu katika maeleo mbalimbali.

Wasira ametoo onyo hilo jana alipokuwa akizindua ofisi ya CCM Kata ya Nyakong'ola wilayani Tarime, Mkoaa wa Mara.Alisema CCM ina mipango mizuri kuahakikisha vijana hao wanatumia nguvu za kujiletea maendeleo ya kiuchumi na

kujikwamua dhidi ya umasikini.

'Nataka niwaambie wananchi wa Tarime CHADEMA wakitaka kufanya fujo mahali popote wanakuwa kuchukua vijana Tarime...wanapelekwa kufanya fujo kama majeshi ya kukodi, wikitaka kufanya fujo Mbeya wanakuja, Tarime, wikitaka kufanya fujo sehemu Tarime.

Wasira aliwataka vijana wasikubali kuchukuliwa na kutumika katika vurugu kwa kuwa wakienda huko hupigwa, kuumizwa na hata kupata ulemavu kisha kurdishwa Tarime wakiwa na halibmbaya.

"Tunawaambia vijana wa Tarime wana mvua wana juu na Tarime panalimika, kila kitu kinaota tuwasaidie vijana wa Tarime watumie fursa zilizopo...tunawaambia CHADEMA muache kuja

Shida ya maji Tabata,Segerea, Kinyerezi sasa basi

Na Juma Kasesa

ZIMESALIA siku 10 tu kabla ya Mamlaka ya Majisafi na Usafi wa Mazingira Dar es Salaam(DAWASA) kumaliza tatizo la maji kwa wakazi wa Tabata,Segerea na Kinyerezi.

Wakazi wa maeneo wamekuwa kwenye kadhia ya ukosefu wa maji kwa muda mrefu lakini sasa ni rasmi tatizo linakwenda kumalizika baada ya DAWASA kumalisha mradi wa upelekaji maji kwa maeneo hayo kwa asilimia 99.

Kaimu Mkurugenzi wa DAWASA,Mkama Bwire amewaeleza wananchi wa maeneo hayo kwamba kuanzia Februari 20 mwaka huu watafungulia rasmi maji ili kuwaondolea kero hiyo ya muda mrefu.

Bwire alisema,serikali ya awamu ya sita chini ya Rais Dkt.Samia Suluhu Hassan imedhamiria kuwaondolea kero ya maji Wananchi wake kwa kutoa fedha za ukamilishaji miradi mbalimbali ikiwemo huo wa ambaou unakwenda kuwa mwarobaini wa tatizo la maji kwa wakazi wa maeneo hayo.

Buriani Sam Nujoma 1929-2025

Na Mwandishi Wetu

RAIS wa kwanza wa Namibia huru, Sam Nujoma, amefariki dunia akiwa na miaka 95 katika mji mkuu wa Windhoek, kiongozi wa sasa wa nchi hiyo ametangaza.

Nujoma aliongoza vita vya muda mrefu vya kudai uhuru kutoka kwa Afrika Kusini mwaka 1990 baada ya kusaidia kupatikana kwa vuguvugu la ukombozi la Namibia liliolujulikana kama South West Peoples' Organization (Swapo) miaka ya 1960.

Baada ya uhuru, Nujoma alikuwa rais mwaka 1990 na aliongoza nchi hadi 2005.

Nujoma alikuwa amelawa hospitalini kwa muda wa wiki tatu zilizopita kutokana na ugonjwa amba "hakuweza kupona", Rais wa Namibia Nangolo Mbumba alisema katika taarifa yake akitangaza kifo hicho kwa "huzuni na masikitiko makubwa".

Aliongeza: "Baba yetu mwanzilishi aliishi maisha marefu na yenye matokeo ambayo alitumikia kipekee watu wa nchi yake anayoipenda."

Nujoma alistaafu kama mkuu wa nchi mwaka 2005, lakini aliendelea kukiongoza chama hicho kutoa ya kung'atuka mwaaka 2007 kama rais wa chama tawala cha Swapo baada ya kukiongoza kwa miaka 47.

Waziri Kikwete akabidhi vijana Hundu ya Tsh.Milioni 700

Na Mwandishi Wetu

WAZIRI wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu - Kazi, Vijana, Ajira na Wenye Ulemavu Mhe. Ridhiwani Kikwete amekabidhi hundi ya shilingi Milioni 730 kwa Vikundi 74 vya Vijana, Wanawake na Watu wenye Ulemavu kutoka Hal-mashauri ya Muheza, jijini Tanga ambayo inatokana

na mikopo ya asilimia 10 kupitia mapato ya ndani.

Akizungumza wakati wa kukabidhi hundi hiyo jana,Kikwete,alisema,utaratibu wa kutoa Mkopo kwa makundi hayo umekamilika hivyo kwa sasa kikundi au mtu mmoja anayekidhi vigezo atawea kunufaika na Mkopo huo.

Ridhiwani amebainisha

Bodi wakala wa vipimo wampungeza Dk.Samia

Na Veronica Simba

MKANDARASI wa Jengo la Wakala wa Vipimo(W-MA)leo anarajija kuka-bidhi jengo la Ofisi Kuu ya Wakala huyo lililo jijini Dodoma.

Februari 7 mwaka huu ya Bodi ya Wakala wa vipimo ilifanya ziara ya kukaguwa ujenzi wa jengo hilo na kuridhishwa na kazi iliyofanya na mkandarasi ambaye alihidi Februari 10 kukabidhi wahusika.

Mwenyeekiti wa Bodи, Prof. Eliza Mwakasangula alisema hatua iliyofikiwa katika ujenzi husika, imewadhihirisha pasipo shaka kuwa litakabidhi katika hali ya ukamilifu kama wal-iyoliona.

"Tumeridhishwa sana na kazi iliyofanya na Mkandarasi kwa kushirikiana na Mshauri Elekezi. Kinachofanya sasa ni ukamilishaji kazi ndogo ndogo zilizosalia. Kwa hatua iliyofikiwa, hatuna shaka kufikia Februari 10 mwaka

huu ambayo ndio siku ya kukabidhiwa rasmi, Jengo litakuwa lime-kamilika kwa viwango stahiki," amesema.

Aidha, Prof.

Mwakasangula amem-shukuru Dkt. Samia Suluhu Hassan kwa kutenga bajeti ya ujenzi wa Jengo hilo ambalo limegharimu takribani shilingi bilioni 6.2 am-bazo ni fedha za ndani.

Pia, amemshukuru Waziri wa Viwanda na Biashara, Mhe. Selemani Jafo na Menejimenti yake pamoja na kumpungeza Mtendaji Mkoo wa WMA, Alban Kihulla na Menejimenti yake yote kwa usimamizi mzuri wa jengo hilo.

Kwa upande wake, Mtendaji Mkoo Kihulla amewaeleza waandishi wa habari kuwa kumalika kwa jengo hilo kutatatua changamoto mbalimbali za kiofisi.

"Tumeanza na jengo hilo lakini matarajio ni kujenga katika maeneo mengine ili mazingira ya kiofisi kwa wateja wan-

okuja kupata huduma yawe mazuri lakini na kwa watumishi pia."

Ametaja faida ny-ingine ya kukamilika kwa jengo hilo kuwa ni kuwezesha vifaa vya kitaalamu kukaa katika mazingira ambayo ni mazuri ili kuendana na usahihi wa kimataifa.

Naye Mkurugenzi wa Kampuni ya Ukandarasi ya Mohamed Builders inayojenga jengo hilo, Jaffar Mohamed amem-hakikisha Mwenyeekiti na Wajumbe wa Bodи hiyo kuwa watakabidhi jengo hilo likiwa lime-kamilika kama iliyopangwa. Wafanyakazi wa Wakala wa Vipimo Makao Makao, ambaou kwa sasa wako Dar es Salaam, wanatarajiwa kuhamia Dodoma hivi karibuni baada ya kumalika kwa Jengo hilo ikiwa ni kutimiza maelekezo ya Serikali yanayozitaka Taasisi na Mashirika yote ya Umma kuhamia Makao Makao ya nchi, Dodo-ma.

pa kabisa.

Alisema Serikali ya Rais, Dkt. Samia Suluhu Hassan, imendelea kuwezesha makundi mbalimbali mikopo yenyi riba nafuu ikiwemo mikopo ya asilimia 10. Katika hatua ny-ingine,Ridhiwani aliwataka wanufaika wa mikopo huo kurejesha pesa hizo kwa wakati ili wengine waweze kukopeshwa.

Mitano tena inamuhusu Dk.Samia

Na Lucas Hebel
Mwashambwa

Huo ndio uamuzi kutoka katika miyo ya mamilioni ya wafuasi, wakereket-wa, mashabiki na wanachama wa CCM Nchini kwote. Ni lazima tumpe Miaka mitano Mama yetu Mpandwa na Jemderi wetu kipenzi Daktari Mama Samia Suluhu Hassan shujaa wa Afrika, jasiri muongoza njia, simba wa nyika, komando wa vita, nyota ya matumaini na nuru ya wanyonge kuliongoza Taifa letu.

Ni mitano mingine kwa sababu sote tumeona na kushuhudia juhudhi zake katika kuleta maendeleo kwa Taifa letu, tumeona uchapakazi wake, tumeona umadhubutti wake katika kushughulikia kero na changamoto mbalimbali, tumeona ushupavu wake, uimara wake na uhodari wake katika kuwainua watananzia.

Tumeona namna alivyo ieta Matumaini palipo kuwa na kukata tamaa, tumeona akileta nuru na mwanga palipokuwa na giza, akionyesha njia na muelekeo mahali palipokuwa na njia panda katika miyo na akili za watu. Tumeona akifungua fursa kwa watu. Tumeona ndani ya muda mfupi kabisa akijenga uchumi imara, shirikishi na wenye kugusa maisha ya watu.

Tumeona Taifa likendelea kuwa lenye amani na utulivu. Tumeona namna alivyo tunganisha watananzia, tumeona namna alivyo jenga kuaminiana na umoja wa kitaifa, tumeona akileta heshima mahali palipokuwa na kudharaulika, tumeona namna mama huyu. Mwenye moyo wa upendo, huruma, ukarimu na utu namna alivyo msikivu, Mnyenyeketu na mzalendo wa kweli kwa Taifa letu.

Tumeona namna alivyo

omfikia kila mtanzania kwa huduma bora za kijamii na fursa za kiume na sote tumeona namna anavyopambana kuhakikisha kuwa hakuna anayeachwa nyuma wala kusahaulika wala kudimizwa wala kukatishwa tamaa. Tumeona ambavyo amekua muvezeshaji wa watanzania wote.

Ndio Maana tunasema liwe juu iwe Mvua ni lazima tumpatieve miaka mitano ya kuliongoza Taifa letu kwa muhula wa pili. sisidio wenye Nchi na tunajuuwa ni nani anatufaa kutuongoza na kwa pamoja tunasema ni Daktari Mama Samia Suluhu Hassan aliye chaguo la Miyo yetu na mwenye uwezo wa kutuongoza watananzia.

Kazi iendelee, Mama Ametufikia na kuwafikia watananzia kwa utumishi wake uliotukuka wa kugusa maisha ya watananzia wanyonge wasio na Sauti.

Upinzani uko usingizi, CCM wanachanja mbuga

WAKATI vyama vingine vya kisiasa viko usingizini na vingine vikibabaika na mjadala wa kuunganisha nguvu ama laa, Chama Cha Mapinduzi(CCM) tayari kimeshakamilisha maandalizi muhimu ya ndani kuhusu uchaguzi Mkuu utakaofanyika Oktoba mwaka huu.

Watanzania wanatarajia kupiga kura kuchagua Rais, Wabunge na Madiani Oktoba mwaka huu ambapo ni CCM pekee iliyoonesha kuwasha taa ya kijani kuashiria kuchapa mwendo kukimbizana na mchakato wa uchaguzi.

Rafiki zangu Chadema

wanaotajwa kama chama Kikuu cha upinzani ni kama bado wako kwenye usingizi mzito. Baada ya zoezi la uchaguzi la kupta viongozi wao wapya wa kitaifa wamevuta shuka na kuchapa usingizi. Hawasikiki chochote kuhusu mikakati yao nani atakuwa mgombea urais wao.

Ni kama vile wamepigwa na kitu kizito kichwani baada ya CCM kumuanika Dk. Samia Suluhu Hassan kuwa mgombea wa Urais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Dk. Emmanuel Nchimbi akiwa ndiye mgombea mwenza wake.

Nini kimeifanya Chadema

ma na vyama vingine kumezwa na upepo wa CCM kupata mgombea Urais wake mapema. Walikua wanasubiria nini? Iwe nini? Walau rafiki zangu ACT wazalendo wao nimesikia wamefungua pazia la wanachama kuchukua fomu ya kugombea urais.

Nani anaweza kuwa mgombea wa ACT na kumtikisa Dk. Samia? Jibu ni rahisi tu hakuna. Twende kwa Chadema ni kama na wao hawana mgombea mwenye mvuto licha ya kwamba mtu pekee ambaye amekuwa akitajwa kusimama kwa tikit ya chama hicho ni Tundu Lissu.

Swali hapa ni je aki-

teuliwa kugombea ana hoja gani zenyé mashiko kumkabili Dk. Samia?

Ni suala la muda tu wa kisheria na kikatiba ndio unashiriba. Na hii ni ishara ya wazi na maandalizi kabambe ya ushindi wa kishindo mathalani kwenye nafasi ya urais, ambayo tayari mgombea urais Dk. Samia Suluhu Hassan na mgombea mwenza wake Dk. Emmanuel Nchimbi, wanafahamika kwa wa Tanzania wote, wanakabalika na kuaminika kwa wananchi kuliko mwanasiasa yeote nchini Tanzania.

Kwa uzoefu wako katika siasi za Tanzania, na kwa kuzingatia hali ya siasi na kukubalika kwa wagombea hao makini wa chama tawala, unadhani CCM inaweza kupata ushindi wa chini ya 90% kweli kwenye uchaguzi Oktoba mwaka huu??

Mungu Ibariki Tanzania

Naitabiria Tanzania itakuwa ghalala la chakula Afrika

Na Emmanuel Mhando

SIDHANI kama kuna mtu atabisha kwamba, kwenye nchi hii hakuna wakati sekta ya kilimo imepata mazingatio makubwa sana kuliko wakati wowote ule kwenye historia ya nchi yetu.

Ushahidi wa kwanza wa hoja yangu ni Rais Samia Suluhu kuongeza bajeti ya kilimo kwa zaidi ya asilimia 200, kutoka TZS Bilioni 294 2021/22 hadi TZS Triliioni 1.3 2024/25. Kiwango cha ongezeko hili, haki-japata kutokea kwenye ardhi ya Taifa lote chini ya kiongozi yeyote.

Lengo na mapinduzi haya ni nini? Kwanza, ni kufanya sekta hii

ichangia 10% kwenye Pato la Taifa ifikapo 2030, kuongeza ajira kwa kuzalisha ajira mpya zaidi ya milioni 3 kwa vijana ifikapo 2025 (BBT), kufanya Tanzania kama muuzaji mkubwa wa chakula barani Afrika na duniani na pia, kuitengeneza mazingira ya kuwa na chakula cha kutosha nchini.

Kutoka na uwekezaji huu, muda huu Tanzania ina uteshelevu wa chakula wa zaidi ya

TZS Bilioni 294 2021/22 hadi TZS Triliioni 1.3 2024/25. Kiwango cha ongezeko hili, haki-japata kutokea kwenye ardhi ya Taifa lote chini ya kiongozi yeyote.

asilimia 124, kiwango kikuwa zaidi kuwahi kutokea nchini. Hii imetokana na Rais Samia Suluhu kusimamia ujenzi wa vihenge na maghala mapya ya kuhifadhi chakula katika Kanda nane nchini zenyе hifadhi ya chakula ambazo ziko chiini ya NFRA. Ili ujue kwamba Rais Samia yuko serious kwenye kilimo, bajeti ya utafiti na uzalishaji wa mbegu imongezwa kwa asilimia 250, huku bajeti ya kuhudumia ma afisa ugani vijiji ikipata kutoka TZS 600 milioni hadi TZS Bilioni 17.7, hakika haya ni mapinduzi makubwa sana na hayapaswi kupuuzwa hata kidogo.

Baada ya miaka kadhaa mbele, naona kabisa ndogo ya kufanya Tanzania kuwa the 'Africa Food Basket' inakwenda kutimia, tumeongeza eneo la umwagiliaji na hadi kufika 2025 eneo litakuwa limefikia hektaa zaidi ya 1,000,000.

Kuna skimu mpya za umwagiliaji zaidi ya 20 zinajengwa muda huu na serikali inazi-di kuimarisha vyama yya ushirika nchini na hivi majuzi kwenye maandimisho ya siku ya Nane Nane, Mama amekabidhi matreka mapya 500 na Powertillers 800 kwa wakulima, lengo ikiwa ni matreka 10000 na powertiller idadi hiyo-hiyo, zisambazwe kwa wakulima nchi nzima kabla ya kufika 2030.

Rais Samia atashinda uchaguzi kwa makubwa aliyoyafanya

Na Mwandishi Wetu

RAIS Samia Suluhu Hassan ni kiongozi wa kipekee ambaye amebeba matumaini makubwa ya Watanzania. Utendaji kazi wake umejikita katika kuimarisha uchumi, kuleta maendeleo, na kuhakikisha mshikamano wa kitaifa.

Kama mwanamke wa kwanza kuwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, ameonesha kuwa uongozi bora haupimwi kwa jinsia, bali kwa maono, uchapa kazi wake na utekelezaji wa ahadi kwa vitendo.

Katika kipindi chake cha miaka 4, Rais Samia amesimamia kukamilika na uendelezaji wa miradi mikubwa kama Reli ya Kisasa (SGR), Bwawa la Umeme la Julius Nyerere, Uwekezaji mkubwa

Bandari ya Dar es Salaam, Uwanja wa Ndege wa Msalato, Daraja la Kigongo Busisi, na Upanuzi wa Huduma za Maji Safi na Umeme Mijini na Vijiji.

Ameboresha sekta za afya na elimu kwa kujenga Shule na Hospitali, kuongeza upatikanaji wa vifaa tiba, na kuboresha maisha ya Wafanyakazi. Jitihada zake za kuvutia wawekezaji zimeimarisha Uchumi wa Taifa na kuanua fursa za ajira kwa Watanzania walio wengi.

Baba wa Taifa, Mwalimu Julius Kambarage Nyerere, aliwahi kusema Mwalimu Nyerere alitambua uwezo wa wanawake katika kuleta mabadiliko. Kauli yake imejidhihirisha kupitia uongozi wa Rais Samia, ambaye amekuwa mfano bora wa utekelezaji wa ahadi

maono hayo kwa viden-do.

Rais Samia mara kwa mara amesitiza kuwa wanawake si wanyonge. aliwahi kusema; Kupitia hotuba zake na vitendo vyake, amewahamasisha wanawake kote nchini kushiriki kikamilifu katika maendeleo. Pia ameongeza uwakilishi wa wanawake kwenye nafasi za uongozi serikalini na taasisi mbalimbali.

Uongozi wake ume-thibitisha kuwa CCM ni Chama kinachojali maslahi ya wananchi. Miradi inayotekelzewa ambayo imegusa maisha ya watu wa kawaida ni udhihirisho wa dhamira ya Chama ya kuleta maendeleo jumuishi. Rais Samia ameimarisha imani ya Watanzania kwa CCM kupitia uwajibikaji na utekelezaji wa ahadi

za Chama.

Rais Samia ni mfano bora wa uongozi thabiti unaothamini mshikamano, maendeleo, na uwajibikaji. Ameonyesha kuwa wanawake ni nguzo muhimu ya maendeleo ya Taifa. Kwa utendaji wake wa bidii na maono amekuwa turufu ya CCM kwa Watanzania na kielelezo cha matumaini kuelekewa uchaguzi mkuu unaotarajiwa kufanya Oktoba 2025.

CCM kwa aina ya Mgombea waliomteua haina shaka kuwa itashinda kwa kishindo na kuweka historia nyingine kwa kuwa na Mgombea Mwanamama wa Kwanza aliyeshindia Urais kwa kuchaguliwa kwa kura nyingi kuliko vipindi vingine vyote yaa uongozi katika historia ya Tanzania.

Jumuiya ya EAC,SADC katika mtihani wa kutatua mgogoro wa DRC

KUFUATIA gharama kubwa wanayoilipa wakazi wa maeneo ya Mashariki mwa Jamhuri ya Kidemokrasia ya Congo, bila shaka macho, masikio na matumaini yao yote yamekuwa jijini Dar es Salaam kwa siku ya lujumaa na Jumamosi.

Viongozi wa Jumuiya ya Afrika Mashariki (EAC) na ile ya Kusini mwa Afrika (SADC) watakuwepo nchini Tanzania katika mazungumzo ya kujaribu kuutatua mgogoro huo. Mawaziri wametangulia kujutana siku ya lujumaa halafu Marais wanakutana Jumamosi.

Lakini swali kubwa ni; jumuiya hizi, zina meno ya kuutatua mgogoro huo?

Mtaalamu wa migogoro na usuluhi na Balozi Dk.Mohamed Omar Maundi anasema moja ya changamoto kubwa ya kuumaliza mgogoro wa Congo ni idadi ya wahusika wa mgogoro wenyewe

"Sasa hivi tunapozungumzia mgogoro wa Congo, hatuwazungumzii Waongo wenyewe, tunawazungumzia

na wadau wengine ambao mgogoro wa Congo umewahusisha. Nchi Jirani, maslahi ya watu wengine nje ya Afrika, kuna wadau wengi katika mazingira ya wadau wa Congo," anasema Dk. Maundi

Mkutano uliofanyika uliopita ni kwasababu unajumuisha jumuiya za kanda mbili tofauti kujaribu kutafuta suluhisho la mgogoro wa nchi moja.lmebidi mkutano huu ufanyike si tu kwasababu DRC ni mwanachama wa jumuiya zote hizi mbili, lakini pia inazungukwa na nchi nyngi za upande wa Mashariki na mbili za Kusini, hivyo mambo yakiharibika DRC, basi madhara yatasambaa kirahisi kwa nchi zote hizi za jirani

Kihistoria, Umoja wa Mataifa ndio umekuwa ukibeba jukumu la kutatua migogoro duniani kote.Lakini tangu miaka ya 90', Umoja wa Mataifa ulilemewa na jukumu hili, ukaanza kulipelika zaidi kwa jumuiya za kikanda, hasa kwa nchi za Ulaya Asia na Afrika

Hata hivyo, jumuiya za barani Afrika

zimekuwa na mafanikio kidogo kulelio zilivytarajiwa.Jumuiya ya Afrika Magharibi, ECOWAS, ilisifa baada ya kuzisimamishia uanachama nchi tatu – Mali, Niger na Burkina Faso – kufuatia mapinduzi ya kijeshi dhidi ya serikali zilizokuwepo madarakani

Lakini jumuiya za SADC na EAC, hazina rekodi ya kusisimua sana juu ya uwezo wao kutatua changamoto za kiusalama na kisiasa zinazotokea katika nchi wanachama wao

Msumbiji ilipoanza kukabiliwa na wanamgambo wa Al Shabaab, kwa mfano, SADC ilitarajiwa ingeisaidia Msumbiji, lakini ni Wanajeshi wa Rwanda ndio wameonekana kufanikiwa zaidi kuwakabili wapiganaji wa Al Shabaab

Hata huu mgogoro unaoendelea hivi hasa huko DRC, wengi wanaamini, kama Jumuiya EAC ingekuwa na uwezo na nyenzo za kutosha, ingeweza kusaidia kuutatua kabla ya kufikia katika hatua iliyoikiwa hivi sasa.

Kwa ujumla, madhumuni ya uan-

zishwaji na muundo wa jumuiya hizi ni sababu kubwa ya kwanini jumuiya zingine zinafanikiwa zaidi kuliko zingine katika kudhibiti mgogoro

Wasomi mbalimbali wanaona manti-ki ya jumuiya hizi mbili kushughulikia mgogoro huu, lakini wanatahadharisha juu ya vizingi vingi vya kuvuka kabla mafanikio ya suluhisho hayajafikiwa

"Ingawa kuna uungwaji mkono mkubwa kwa juhudzi za jumuiya za kikanda, tofauti kubwa za mbinu haziwezi kupuuza.Nchi kadhaa za Jumuiya ya Afrika Mashariki (EAC) zinachukulia mazungumzo kati ya Kinshasa na M23 kuwa njia ya pekee ya kupiga hatua katika kutatua tofauti zao, na zinajiepusha kusema hadharani kuhusu usheriki wa Rwanda (katika mgogoro huo).

Kwa upande mwininge, Jumuiya ya Maendeleo ya Kusini mwa Afrika (SADC) ilishutumu mashambulizi ya hivi karibuni ya M23 dhidi ya SAMIDRC, ilitaka Rwanda ijiondoe, na ilisisi-

tiza tena uungwaji mkono kwa Jamhuri ya Kidemokrasia ya Congo (DRC)," wanaandika wanazuoni Bram Verelst na Nicodemus Minde wa Institute for Security Studies

Kwa maneno mengine, wakati baadhi ya nchi wanachama wanasisitiza M23 ni Wakongo, na kwamba madai yao yashughulikiwe kisiasa, DRC na Burundi inakiangalia kikundi hiki kama waasi wanaotumika na Rwanda kuhatarisha amani ya Congo na hivyo namna pekee ya kushughulika nao ni kuitia nguvu ya kijeshi.

Utofauti wa itikadi mionganoni mwa wanachama wa jumuiya hizi juu ya mzizi wa tatizo ambao ni utaifa wa waasi wa M23 ni kikwazo kikubwa na cha msingi katika kutatua mgogoro huu.Lakini kuna hali kubwa ya kutoquaminiani mionganoni mwa viongozi mmoja mmoja na kati ya kiongozi mmoja dhidi ya jumuiya

Mwaka 2022 kikosi cha kulinda amani cha EAC kilipopelekwa DRC, wajibu wao mkubwa ulikuwa kusaidia kuwaonda M23 katika maeneo ya Kivu Kaskazini.

Hata hivyo, Kinshasa ilitaka kikosi hiki cha EAC kupigane na kudhoofisha kabisa M23. Kikosi cha EAC kili poshindwa kufanya hivyo, muda wake wa awali ulipoisha, DRC haikuongeza mkatuba, na badala yake ikakikaribisha kikosi cha SADC

Lakini Kigali imekuwa ikikikosoa kikosi cha SADC kilichopo nchini DRC. Inasema uwepo wake hapo si tu kwamba haulengi kuleta amani, bali ni wa maslahi ya kiuchumi hasa kuinufaisha

Afrika Kusini

"SAMIDRC si kikosi cha kulinda amani, na hakina nafasi yoyote katika mgogoro huu. Kiliidhinishwa na Jumuiya ya Maendeleo ya Kusini mwa Afrika (SADC) kama kikosi cha kijeshi, kufanya oparesheni za kijeshi ili kuisaidia DRC kupigana dhidi ya watu wake wenyeewe," amenukulwa akisema Rais Paul Kagame

Kwa upande mwininge, Afrika ya kusini na Burundi imeilaumu Rwanda waziwazi kuchochaea mgogoro huo kwa kuwasaidia waasi wa M23 na hata kuwa na wanajeshi wake nchini DRC, ili iendelee kunufaika kiuchumi. Shutuma hizi Rwanda inazikataa.

Lakini kuna changamoto ya rasilimali fedha ambayo inazikabili hizi jumuiya na kudhibiti uwezo wao wa kutekeleza majukumu yao kwa kiwango kinachotakiwa na kwa muda unoahitajika.

Katika mazingira ambayo kikundi cha M23 kinaendelea kuimarisha nafasi yao kisiasa mionganoni mwa wananchi, hasa wa maeneo hayo ya Mashariki mwa Congo, nafasi ya jumuiya hizi kupata shuluhisho ambaño litaifurahisha nchi mwanachama wake anayehitaji msada, yaani DRC, ni ndogo.

Matumaini ya wengi ni kwamba ikatokea hizi jumuiya zikafanikiwa hata kuzishawishi pande zote kusimamisha mapigano kwa muda fulani, kurudi mezani kwa ajili ya mazungumzo na kurudisha maeneo muhimu huku Kivu ya Kaskazini chini ya udhibiti wa serikali, basi hayo yatakuwa ni mafanikio makubwa sana.

Nguvu ya Mwanamke kujikwamua inaanzia ndani familia yake

Na Mwandishi Wetu

MIPAKA ya kijinsia bado ipo kwenye jamii zetu. Na mbaya zaidi wanawake wanazingatiwa kama watu wa makundi maalumu. **Mwanamke kuzingatiwa kama mtu wa kundi maalumu ndilo jambo linaloendeleza uwepo wa mipaka ya kijinsia katika fursa mbalimbali za kijamii ikiwemo fursa ya uongozi.**

Ukianzia kwenye ngazi ya shule watoto wa kike mara nyingi wanapatitiwa misaada ya kujisitiri na mambo mengine kuliko watoto wa ki-ume kwahiylo hizo Hali zinaendelea kuwafanya wanawake waonekane kwamba wao ni wa makundi maalumu hivyo wanahitaji zaidi uangalizi wa wanaume na taifa Kwa ujumla.

Usawa hautakiwi kuwa wa upendeleo Bali kila binadamu anayetakiwa kuwa sawa na binad-

amu mwenzake basi awe sawa kiasili. Asili ndo itumike kuweka usawa lakini ikiwa kila siku tutaimba kuhusu kulazimisha fursa Kwa wanawake basi tutakuwa tunaendelea kuwafanya wanawake waonekane wao ni watu dhaifu kiasili.

Ili kuondoa changamoto zote zinazominya ushiriki wa wanawake kwenye masuala mbalimbali ya kijamii tuhakikishe tunaondoa misingi yote inayowaweka wanawake kwenye makundi maalu-

mu na nafasi za upendeleo. Hakuna haja ya kulazimisha mada Bali kila jambo liwe kiasili na mabadiliko yaanzie kwenye familia zetu.

Hakuna namna mwanamke anaweza kuwa na nguvu kama mabadiliko hayataanza kwenye familia yake. Wanawake kama wanataka kuwa kama wanaume na wawe sawa kwenye mambo yote ya kijamii na kitaifa basi waache unyonge na wasiwe wanapenda penda misaada na kuonekana kama wao ni kama watu

UJENZI BWAWA LA KIDUNDA KUMALIZA SHIDA YA MAJI

MKURUGENZI wa Mamlaka ya Majisafi na Usafi wa Mazingira Dar es Salaam(DAWASA)Mkama Bwire,pichani akizungumza na Waandishi wa Habari kuelezea mikakati ya Mamlaka hiyo kumaliza shida ya Maji Jijini Dar es Salaam na mikoa ya Pwani. Moja ya mikakati hiyo ni ujenzi wa Bwawa la Kidunda unaondelea Mkoani,Ngerengere Morogoro.Picha nyingine tofauti ni Waandishi wa Habari,maofisa wa Dawasa,Mamlaka ya Bonde la Wami Ruvu,walipotembelea kujionea ujenzi wa mradi huo lakini pia kuo-

4R ZA SAMIA DARASA KWA DEMOKRASIA TANZANIA

NA MWANDISHI WETU

ILIKUWA Januari 3 mwaka 2023. Dunia ilishuhudia kufunguliwa kwa siasa za vyama vingi na shughuli zake katika ardhi ya Tanzania, si kwa kauli bali vitendo hasa baada ya Rais Dk. Samia Suluhu Hassan kuamua kuziishi kwa vitendo falsafa zake za 4R.

Jina la Rais Dk. Samia litaendelea kutajwa kwenye midomo ya wapenda hakiki, wanaoja maana ya uhuru wa kujieleza na kutumia mbinu za maridhiano kuleta maendeleo ya nchi.

Wakati wa vuguvugu la kuanza upya mtumto wa vyama vingi nchini mnamo mwaka 1992, mambo kama haya yalikuwepo, mivutano, maandamano, askari kuwazua wafusi wa vyama vya siasa kwa mabomu ya machozi, risasi bandia au virungu.

Katika uchaguzi wa kwanza wa vyama vya siasa mwaka 1995, kiongozi wa upinzani Augustino Lyatonga Mrema aliyejombea urais kwa tikitayo Chama cha NCCR-Mageuzi ndio alikuwa na wafusi wengi. Kauli zake zilisikika na kufuatwa na kundi kubwa la wananchi kwa wakati huo.

Viongozi wa Chama Cha Mapinduzi (CCM), walijawaha ofu; wakaona dhahiri mgomeba wao Benjamin William Mkapa hatafuwa dafu. Wakaenda kwa Rais Mstaifu wa Serikali ya Awamu ya Kwanza, Mwalimu Julius Nyerere kusitaki.

Majibu ya Mwalimu Nyerere yaliwayonyong onyeza wote walimofuata, ambao walilamika Mrema anabebwa mabegani, akifika kwenye mkoaa anatandikiwa khang'a na gari kuzimwa huku akisukumwa.

Waliona hiyo ni ishara ya kuwatutia hata ambao walijawa hawajui siasa ni nini wala

nguvu au uwezo wa Mrema ni upi. Walitaraji majibu yatakayowapa farajaa. Lakini Mwalimu aliwaambia kuwa Mrema aachwe abewbe, akasitizita kuwa na yeoyete anayetaka kubebwa kama maiti basi asiziue.

Masuala ya upinzani katika eneo lolote la nchi hayazui, wakati Mwalimu Nyerere na wenzake wanapambana kupata uhuru wa Tanganyika kuto-ka kwenye makuchya ya Waindereza katika miaka ya 1950; bado kulikuwepo na Waafrika waliozaliwa na kukulia Tanganyika waliunda vyama vya upinzani.

Baadhi ya vyama hiyo ni pamoja na African National Congress (ANC) cha Zuberi Mtetu, All Muslim National Union of Tanganyika (AMNUT) ambacho kilikuwa chama cha Waislamu wazalendo wa Tanganyika pamoja na Tanganyika Democratic Party (TDP) cha Baloozi Kasanga Tumbo huku vyama hiyo vikipewa nguvu na chama cha United Tanganyika Party (UTP) kilichozishwa na Gavana wa Tanganyika wakati huo Edward Twining mwaka 1956 huku baadhi ya Waafrika wakiwa wanachama.

Utaona ni namna gani kina Mwalimu Nyerere walipata tabu kupambana na nguvu iliyotokana ndani yao (Waafrika), lakini baada ya kupata uhuru Disemba 9, 1961 na kufanya uchaguzi wa vyama vingi baadaye, ilipofika mwaka 1965 Mwalimu Nyerere akiwa Rais wa Kwanza wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, aliamua kufuta mfumo wa vyama vingi nchini ili kuleta utiluwa wa kijamii, kisiasa na kiuchumi.

Baadaye kutokana na takwa la kimataifa Tanzania iliamua kureja kwenye mfumo wa vyama vingi mnamo mwaka 1992. Hakuna kipindi kigumu

katika uongozi wa Tanzania kama kuanzia mwaka 1992 hadi 2005. Mtikisiko mkubwa wa kisiasa ulipatikana, viongozi wa juu wakiongozwa na Mzee Ali Hassan Mwinyi (Rais wa Awamu ya Pili), Benjamin Mkapa (Rais wa Awamu ya Tatu) na baadaye Jakaya Kikwete (Rais wa Awamu ya Nne) walitumia uvumilivu wa hali ya juu kuhakikisha nchi inavuka salama; na walifanikiwa.

Hata hiyo, Rais wa Awamu ya Tano, Dk. John Pombe Magufuli alikuja na falsafa yake, alitaka utulivu wa kisiasa ili afanye maridhiano. Alichoshwa na kelele za wapinzani kudai mambo ambayo pengine aliona hayana msingi. Akaujuza shughuli za kisiasa kuanzia maandamano, mikutano ya hadhara isipokuwa kwa wabunge wa Jimbo husika pekee.

Kwa kipindi chote cha uongozi wake madarakani kuanzia Novemba, 2015 hadi mauti yalipomkuta Machi 18, 2021. Tanzania haikuwa na vuguvugu la kisiasa. Ingawa minong ono ilikuwa mingi.

Dk. Samia Suluhu Hassan alichukua kijiti na kuwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania mnamo Machi 19, 2021. Matmainingi mapya yakaanza kuonekana kwenye sura za Watanzania hasa viongozi wa vyama vya kisiasa. Kila aliposimama kuzungumza na wananchi matarajio ni lini vyama vya siasa vitatoka kifungoni. Ndipo Januari 3, 2023 akatangaza kuhusu mikutano ya hadhara ya vyama vya siasa nchini na kuondoa marufuku iliyokuwepo kwa muda mrefu.

Rais Dk. Samia kauli hiyo aliitoa mbele ya viongozi wa kitaifa wa vyama vya siasa alipowaita ikulu ya Dar es Salaam, alisema: Uwepo wangu mbele yenu leo ni kuja kutangaza kwamba lile tangazo la

kuzuia mikutano ya hadhara sasa linaondoka. Hiyo ilikuwa habari njema mbele ya viongozi wa vyama vikuu vya siasa za upinzani nchini akiwemo aliyekua Mwenyekiti wa Chadema, Freeman Mbewe. Profesa Lipumba wa C.U.F na Zitto Kabwe wa ACT-Wazalendo.

Pengine tamko lile ilioneke na kawaida, ilioneke na kisiasa au kuondoa ungo juano, kama wasemayo Waswahili. Lakini tukio la kuruhusiwa wafiasi wa CHADEMA kufanya maandamano kwenye jiji kubwa lenye shughuli nyingi kama Dar es Salaam, ilithibitisha haikuwa porojo.

Mjumbe wa zamani wa Kamati Kuu ya CHADEMA na mbunge wa zamani wa Mbeya Mjini, Joseph Mbilinyi alipongeza Rais Dk. Samia wa uongozi wake wa maridhiano kwa kuruhusu maandamano.

Naye Mbewe, akaipongeza Polisi chini ya Rais Samia kwa ushirikiano wao kwa chama chake, Nalipongeza Jeshi la Polisi kwa busara hii. Karibuni Watanzania wote, tuandamane kwa amani, Mbewe amesema. Falsafa ya R4 (Reconciliation, Resilience, Reforms na Rebuilding of the Nation) ya Rais Samia imbadili upepo wa siasa nchini.

Haikuwa mara ya kwanza kwa Serikali ya Rais Samia kuruhusu maandamano ya upinzani. Mei, 2023, Polisi jijini Dar es Salaam waliruhusu maandamano ya Umoja wa Wanawake wa CHADEMA (BAWACHA) kwenda Ofisi za Bunge na kuwapatia ulinzi.

Kama hiyo haitoshi Rais Dk. Samia pia ameoingeza uhuru wa wananchi wa Kuongea, uhuru wa vyombo vya habari na asasi za kiraia. Wananchi kadhaa

Wamarekani Waarabu watamuangusha Rais wa Marekani Donald Trump?

Trump wa Republican kwa sababu alimlaumu

Biden kwa kuhusika na vita vya Gaza na kushinda kwa kuizua Israel, alisema.

Aliniambia siku hiyo jinsi alivoathiriwa na kuumizwa na vita vya Gaza, na pia aliniambia kuhusu mikutano wa moja kwa moja na Trump kupitia kampeni yake ya uchaguzi, ambayo aliwasiliana naye, licha ya kuwa alikuwa wa chama pinzani.

Trump, anasema, alichukua hatua ya kuzungumza naye na kumwambia juu ya hitaji la kusitisha vita, na hiyo ilichukua jukumu kubwa katika uamuzi wake wa kumpigia kura.

Ingawa Trump hakuwahi kuficha kuiunga mkono Israel, hata alipokuwa rais katika muhula wake wa kwanza wala wakati wa kampeni za uchaguzi, harakati zake kuwarai Waamerika Waarabu kumuunga mkono zilifanikiwa, kwani mwanaharakati ambaye alizingatia wazo la ahadi yake ya kumaliza vita Mashariki ya Katiki, na kwa madai kwamba vita hivyo

havingezuka iwapo an-gekuwa rais.

Katika mazoezi, Trump aliitembelea Michigan mara kwa Mara, na hata akaenda Dearborn

yenye, ambapo wapiga kura wa Kiarabu walimshereheke na kujibu ahadi zake za kumaliza vita na kuanza enzi mpya.

Mwishowe, Harris alipata pigo la kisiasa alipopata asilimia 37 pekee ya kura za wapiga kura wa Dearborn, huku Trump akipata asilimia 43 ya kura zao, na kura zilizosalia zikaenda kwa wagombea wengine.

Bishara Bahbah anasema anataka kumkumbusha Trump kwamba kuna uchaguzi ujao wa bunge, ambapo Chama cha Republican cha Trump kina wabunge wengi katika mabunge yote mawili, Baraza la Wawakilishi na Seneti.

Uchaguzi huo utafanyika mwishoni mwa mwaka ujao, na Bahbah anaeleza: "Trump atahitaji kura zetu ili chama chake kiendelee kudhibiti mabunge yote mawili ya Congress. Tupo hapa na bado hatujamalia.

Sam Nujoma: Mwanamapinduzi aliyeikomboa Namibia

Aliheshimika na kufahamika kama "Baba wa taifa" na ishara ya mapambano ya kuikomboa Namibia. Maisa ya Sam Nujoma yalikidhi matarajio ya mtu mwenye hadhi kama yake kwa njia tofauti.

Alipendwa na wengi kutokana na muonekano wake wa kuwa mchangamfu na mwenye tabasamu.

Alikuwa mtu wa watu iwe ni wakati ambapo alivaa nguo za kukimbia na kuijunga na raja wakifanya mazoezi katika barabara ya Independence Avenue katika mji mkuu wa taifa hilo Windhoek au wakati mwininge alipoamua kutotumia misafara rasmi ya magari.

Sasa, miongo minne baada ya kuiongoza Namibia katika vita vikalii vya msituni dhidi ya serikali ya ubaguzi wa rangi ya Afrika Kusini hadi taifa hilo kupata uhuru, Nujoma amefariki akiwa na umri wa miaka 95.

Alifariki siku ya Jumamosi baada ya kulazwa hospitalini kwa muda wa wiki tatu alipokuwa akijuga, kwa mujibu wa tangazo la Rais Nangolo Mbumba, ambaye amesema kuwa kifo hicho "kimekitisa" taifa.

Kupigania Uhuru Shujaa huyu ambaye aliiwa Namibia utambulisho wa kitaifa anaacha pengo ambalo ni wachache wanaoweza kujilaza. Namibia, awali ikifahamika kama South West Africa, ilipitia mateso kwa miongo kadhaa ikiwemo uporaji na unyanyasaji wa kikoloni chini ya mikono ya wazungu kutoka bara Ulaya ambaa walifika nchini humo kwa wingi mwanzoni mwa karne ya 20.

Kuanzia mwaka wa 1904, wakoloni wa Ujerumanu waliua maelfu ya raia wa Namibia katika kile kinachofahamika kama "mauaji ya halaiki yaliyosahauli-karne" duniani.

Maafisa wa Ujerumanu waliwatumanu Waafrika weusi kama mfano wa kufanya majoribio katika uhalifu wa kutisha ambaa baadaye ulitekelezwa na Wanazi wakati wa mauaji ya Wayahudi maarufu kama 'Holocaust' katika vita vya pili ya dunia.

Namibia ilikuwa chini ya ukoloni wa Wajerumanu kutoka 1884 hadi 1915, wakati Ujerumanu ilipopote koloni hilo katika vita vya kwanza vya dunia. Baada ya hapo Namibia ilikuwa chini ya utawala wa wazungu wa Afrika Kusini, ambaa walitekeleza sheria zao za ubaguzi wa rangi nchini humo, na kuwanyima raia weusi wa Namibia haki zozote za kisia, pamoja na kuwanyima haki za kushiriki masuala ya kijamii na kichumi.

Kuanzishwa kwa sheria nyingi za ubaguzi wa rangi kulisababisa vita vya msituni kuzuka mwaka wa 1966, raia wa Namibia wakitafuta uhuru wa nchi yao. Kufikia wakati huu, Nujoma alikuwa tayari anahusika katika vita dhidi ya utawala wa wazungu waliokuwa wachache nchini humo.

Alipenda kijita "mtoto wa kwanza katika familia maskini ya wakulima" kutoka kijiji cha kaskazini cha Etunda ambapo alianza maisha ya kawaida, akiwa na elimu ndogo tu ya shule ya msingi.

Alimuo Kovambo Theopoldine Katjimune na pamoja wakajaliwa kupata watoto wanen, akifanya kazi kwenye shirika la reli, akiwa na shauku kubwa ya kuijunga na siasa na alitamani kuona watu wake wakiwa huru kutokana na dhuluma na aibu ya ukoloni.

Kujenga taifa

Katika uchaguzi wa kwanza wa kidemokrasia nchini Namibia mwaka 1990, Swapo ilipata kura nyingi zaidi na Nujoma akawa rais wa kwanza wa nchi hiyo. Nujoma alijali sana maslahi ya watoto, na alianzisha malipo ya kuwatanza yaliyowalazimu akina baba waliowatelekeza wato-to wao kuchangia gherama za malezi.

Pia alitetea maendeleo ya wanawake, na kusaidia kubadilisha itikadi za mfumo dume ambazo ziliwafuku wajane kutoka kwenye ardhi ya familia mara tu waume zao walipopofariki. Pia alihakikisha juhud za maendeleo zinaungwa mkono na wafadhilli wa kimataifa.

Nujoma alichaguliwa tena kwa mihula miwili zaidi mwaka 1994 na 1999 – alipokosolewa kwa kubadilisha katiba ili aweze kugombea muhulu wa tatu madarakani. Alipokosolewa kwa mtindo wake wa uongozu au kuhoji kuhusu vitendo vya hapo nyuma vya chama chake cha kisia, tabasamu lake pana liliweza kugeuka na kuwa mkali.

Wakati mwininge angemnyoshea kidole yeoye aliyethubutu kuhoji au kukosoa waziwazi masuala hayo na kuna wakati fulani ambaa angerusha matusi. Alichukia waziwazi mahusiano ya watu wa jinsia moja, lakini hukwahii kufikia hatua ya kubadilisha katiba au sheria ili kuyafanya kuwa haramu.

Nujoma daima alithamini urafiki wake wa karibu na Robert Mugabe wa Zimbabwe, lakini kama rais wa Namibia aliepuka uchokozi wa hadharani dhidi ya wakosoaji wake. Hata hivyo angeatumia mifumo ya Swapo kutoa shinikizo kwa mwananchi wa kawaida kutii chama chake na pia kuruhusu chama hicho kutumia fedha za serikali ili kuhakikisha utawala wake unaendelea.

Alikuwa na uwezo mkubwa, ikiwemo kuamuru baraza lake la mawaziri la Nujoma kufikia maamuzi badala ya wote kushiriki mijadala ili kuamua jambo. Alipoondoka uongozini mwaka 2005 na baadaye kama rais wa Swapo mwaka 2007, baada ya kuhudumu kama kiongozi wa chama hicho kwa miaka 47 - alikabidhi madaraka kwa mrithi wake, Hifikepunye Pohamba.

Hata baada ya kuondoka madarakani, Nujoma bado alikuwa na ushawishi mkubwa kwa maamuzi ya chama na serikali. Hata hivyo mafanikio yake akiwa madarakani yako wazi, wananchi wengi wa Namibia wakimsifu kwa kuiongoza nchi hiyo kujikita kwenye utawala wa kidemokrasia.

Tangu uhuru wake, Namibia imeonekana kuwa mojawapo ya mataifa yenye hadithi za mafanikio barani Afrika, kwasababu ya kuandaa chaguzi za mara kwa mara za amani na demokrasia. Na licha ya udhalilishaji na dhuluma za wakoloni weupe dhidi ya raia weusi wa Namibia, Nujoma alishikilia katiba ya nchi hiyo katika kulinda haki za kimsingi za Wanamibia wote bila kubagua kabilo wala rangi yao.

Sera ya umoja wa kitaifa iliwashawishi wazungu nchini humo kusalia na bado wanaendelea kutoa mchango mkubwa katika kilimo na sekti nyngine za kiuchumi. Uwezo wa Nujoma wa kuunganisha taifa la watu milioni tatu – kutoka jamii 10 tofauti ulimfanya kupendwa na wengi.

Kwa kutambua mafanikio yake makubwa, bunge la Namibia lilimpa hadhi rasmi ya "Baba Mwanzilishi wa taifa la Namibia" mwaka 2005. Pia alipata tuzo nyingi za kimataifa kama vile Tuzo ya Amani ya Lenin, Tuzo ya Amani ya Indira Gandhi na Tuzo ya Amani ya Ho Chi Minh.

Katika miaka yake ya mwisho, Nujoma hakuonekana sana hadharani, akipendelea kutilmia wakati mwininge akijumuuka na familia yake kubwa. Anakumbukwa kwa haiba yake na maono yasiyoyumba – akiwa baba siu tu kwa familia yake bali kwa taifa zima.

Namibia ilikuwa chini ya ukoloni wa Wajerumanu kutoka 1884 hadi 1915, wakati Ujerumanu ilipopote koloni hilo katika vita vya kwanza vya dunia. Baada ya hapo Namibia ilikuwa chini ya utawala wa wazungu wa Afrika Kusini, ambaa walitekeleza sheria zao za ubaguzi wa rangi nchini humo, na kuwanyima raia weusi wa Namibia haki zozote za kisia, pamoja na kuwanyima haki za kushiriki masuala ya kijamii na kichumi.

Alipendwa na wengi kutokana na muonekano wake wa kuwa mchangamfu na mwenye tabasamu.

Alikuwa mtu wa watu iwe ni wakati ambapo alivaa nguo za kukimbia na kuijunga na raja wakifanya mazoezi katika barabara ya Independence Avenue katika mji mkuu wa taifa hilo Windhoek au wakati mwininge alipoamua kutotumia misafara rasmi ya magari.

Sasa, miongo minne baada ya kuiongoza Namibia katika vita vikalii vya msituni dhidi ya serikali ya ubaguzi wa rangi nchini humo, na kuwanyima raia weusi wa Namibia haki zozote za kisia, pamoja na kuwanyima haki za kushiriki masuala ya kijamii na kichumi.

WACHENI KIBABAGE AOGELEE KWENYE BAHARI YAKE

Na Hilary Rocks

MDOGO na rafiki yangu Nickson Kibabage ndiye beki bora wa kushoto tulienaye Tanzania kwa sasa. Amekomaa. Ni vile katokea kwetu Morogoro nauli haizidi 15,000. Na hajapanda ndege kuja jijini Dar es Salaam kwa wajauji.

Napenda wachezaji wa kigeni waje kwenye ligi yetu kuja kuwachangamsha wachezaji wetu ili wasibweteke. Lakini napenda mchezaji wa kigeni anayesajiliwa kuja kugombanja namba na mchezaji mzawa basi awe na uwezo mara mbili ya mzawa. Kwa sasa ndani ya Yanga kuna vita kali ya namba katya Kibabage na Shadrack Bocca.

Kibabage alianza kumtikisa Joyce Lomalisra raia wa Congo aliyetimka misimu uliopita na sasa anakula sahanimoja na Shadrack Bocca. Haitaji hata akili nyingi kujua hili kama kindaa huyo ndiye mmoja ya mabeki bora katika soka letu.

Ukwelli ni kwamba kijana kwa sasa ana uwezo mkubwa sana. Ukiangalia nuguu na kasi aliyonayo katika kusaidia mashambulizi yaani ni Modern Fullback.

suala la muda tu. Ndani ya uwanja wa mazoezi Kibabage anafanya mambo mengi ya kumuweka fiti ili asiwe msugua benchi.

Benchi la Ufundu la Yanga ni kama limegundua wawili hao ni kama wanasiwa za kuanza kikosi cha kwanza na makochi wote aliokutana nao Kibabage ndani Yanga wamekuwa wakiwatumia kwa mpangilio unaonesha kuwa ni walinzi sahihi wa Yanga.

Zitazamee baadhi ya mechi za Yanga utagundua kuna kitu Kibabage ameitengeneza kati yake na Mudathir Yahaya. Wametengeneza kitu cha hatari sana. Mudathir anajua mikimbio sahihi ya Kibabage na anajua akee sehemu gani ili pasi atakayotoa mwanae im-pate kirahisi sana.

Kibabage ni hatari sana kwenye kushambulia, kasi yake leo iliwhi kumshinda Clement Mzize kwenye mechi ya Ligi Kuu Tanzania Bara dhidi ya KMC. Alhamdullah Yanga walishinda mabao 3-0. Mzize alipishana sana na Kibabage wakati anajenga mashambulizi. Kwa kasi yake Mzize alibaki nyuma na kuzikosa pasi za kijana wa Morogoro Kibabage.

Uwanja wa mazoezi pale Avic Town bila shaka ndo jiko pekee linaloteneneza bondi hii ya Mudathir na Kibabage. Kuna mechi moja pale Chamazi walitokea benchi wote wawili, Kibabage aliteneneza nafasi na Mudathir akaweka kambani na akafanya hivyo dhidi ya KMC mwenzie akaweka nyavuni. The Rocky star (A skilled writer).

FIKRAPEVU

MICHEZO

JUMATATU FEBRUARI 10, 2025

Vita ya ubingwa Simba, Yanga bado mbichi

Na Husna Nassoro

VITA ya kuwania alama tatu muhimu kwenye mbio za ubingwa wa Ligi Kuu Tanzania Bara inaendelea tena leo kwa Mabingwa watetezi Yanga, kukaribishwa na Maafande wa JKT Tanzania wakati kesho Simba watakuwa wenyiji wa Tanzania Prisons uwanja wa KMC Kinondoni.

Yanga watashuka uwanja wa Meja Isamu kuwavaa JKT waki-

pania kuvuna pointi tatu ili kuzidi kujikita kileleni kwa msimamo. Icum-bukwe Yanga wanaongoza Ligi hiyo wakiwa na pointi 45 kibindoni wakifatiwa na Simba yenye alama 44 na kufanya vita ya kuwania ubingwa msimu huu kunoga mapema.

Yanga itaingia katika mchezo huo ikiwa inataka kuendeleza moto wa ushindi ilionao ambapo mechili opita ili chaka za Fountain Gate mabao 6-1. Kwa upande wa

Simba wataingia katika mchezo huo wakiwa na hasira ya kulazimishwa sare ya bao 1-1 na Singida Fountain Gate mchezo uliopita na hivyo hawatataka kufanya makosa tena mbele ya Tanzania Prisons.

Mpaka sasa Simba na Yanga zimeshajikatia kipande chao cha mbio za ubingwa huku wakiacha Azam FC ikijikongoja taratibu na pointi zake 39 kusubiria vigo-hao mmoja ateleze.

Yanga yamrejesha Kocha wa viungo

Na Yassir Sudi

UONGOZI wa klubu ya Yanga umemrejesha kwenye benchi la Ufundu aliye kuwa Kocha wa viungo wa timu hiyo Taibi Lagrouni (52)

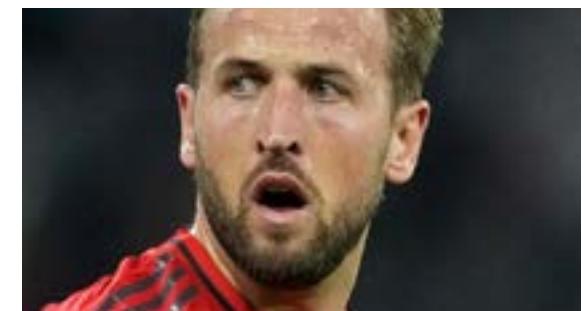
raia wa Morocco.

Tabi amerejea kwenye kikosi cha Yanga kuendelea kutumikia mkataba wake kama kocha wa viungo ambapo aliwekwa kando baada ya ujio wa aliye kua Kocha

wa timu hiyo Sead Ramovic aliye kuja na kocha wake wa viungo Adnan Behlulovi.

Ofisa wa habari wa Yanga, alithibitisha ujio wa Kocha huyo akisema ni sehemu ya maboresho ya benchi la Ufundu kufanya mambo makubwa katika Ligi Kuu na michuano mingine ambayo timu hiyo inashiriki.

Harry Kane atajwa Arsenal

Mshambulizi wa Uingereza Harry Kane, 31, amekataa kuzungumza kuhusu ripoti kwamba anaweza kuhamia Arsenal mwaka ujao, kwa sababu ya kipengele cha kutolewa katika kandarasi yake ya Bayern Munich. (Mirror)

